

- прикметник + іменник: *Балабинська полька, Буковинський танець, Верховинське коло, Диканський козачок, Держанівська кадриль, Іванківська кадриль, Красилівська кадриль, Гуцульський козачок, Краснянська полька, Охромієвицька кадриль, Подільська кадриль, Поліська полька, Рогізнянські коломийки, Сокальський козак, Українська кадриль, Яворівська полька;*

- відіменниковий прикметник + пасивний дієприслівник: *Раковецький кручений, Український весільний.*

Отже, збагачення української музичної термінології відбувається завдяки широкому використанню діалектних номінацій у термінній функції. Залучення народних назв у музичну термінологію є унікальною особливістю саме цієї підсистеми української мови.

Своєрідність української музичної культури, її неповторність і національний характер забезпечуються передусім специфікою мови, зокрема термінології. Завдяки залученню у термінологію діалектизмів зберігається її національний колорит, відбувається процес збереження і самоутвердження української культури, адже лише унікальність культури має справжню вартість.

Тому при стандартизації та уніфікації музичної термінології слід надавати перевагу українським термінам, зокрема народним, і таким чином урівноважити використання запозичених і національних номінацій.

1. Лисько З. *Музичний словник*. – Стрий, 1933. – 165с. 2. *Словарь української мови*. За ред. Б.Грінченка. – К., 1907–1909. – Т.І–ІV. 3. *Словник української мови в 11-ти томах*. – К., 1970–1980. – Т.І–ХІ. 4. *Українські народні танці*. – К., 1969. – 616с. 5. Яременко В., Сліпушко О. *Новий тлумачний словник української мови у чотирьох томах*. – К., 1998. – Т.І–ІV.

Анатолій Міщенко

Національний університет "Львівська політехніка"

ДЕЯКІ КОЛЬОРИСТИЧНІ ТЕРМІНИ В АРХІТЕКТУРІ НА ПРИКЛАДІ "КОЛЬОРОВОЇ ПІРАМІДИ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ"

© Анатолій Міщенко, 2002

Розглядається "Кольорова піраміда анатомії людини". Дослідження дозволяють виявити вплив КОЛЬОРУ на творчу особистість людини в різних галузях її життя: побуті, навчанні, архітектурі та дизайні.

Let's discuss "The colored pyramid of the human anatomy". Research works let us make clear the influence of the color over the creative individuality in different branches of it's life: being, studying, architecture, design, etc.

Колір в житті людини відіграє важливу роль. Сьогодні засобами відповідних тестів по біоенергетичних і генетичних характеристиках людини можна визначити, які кольори відповідні для людини. Це дає можливість запроєктувати мікроклімат, комфорт, гармонію середовища або простору для відпочинку, навчання, творчої роботи, кольоротерапії тощо.

Кольорознавство, колористика, кольорометрія, кольоротерапія, як показує досвід, мають багато можливостей. Так, через статі, темперамент, гороскоп, за типологією у соціоніці можна визначити типи кольорів даної людини.

За допомогою пропонованої нижче піраміди (див. рис. 1) можна визначити кольорову природу людини, її смаки, її потреби у формуванні світлокольорового простору для творчої праці. Також визначається потреба людини в галузі профілактики здоров'я, тобто, в кольоротерапії.

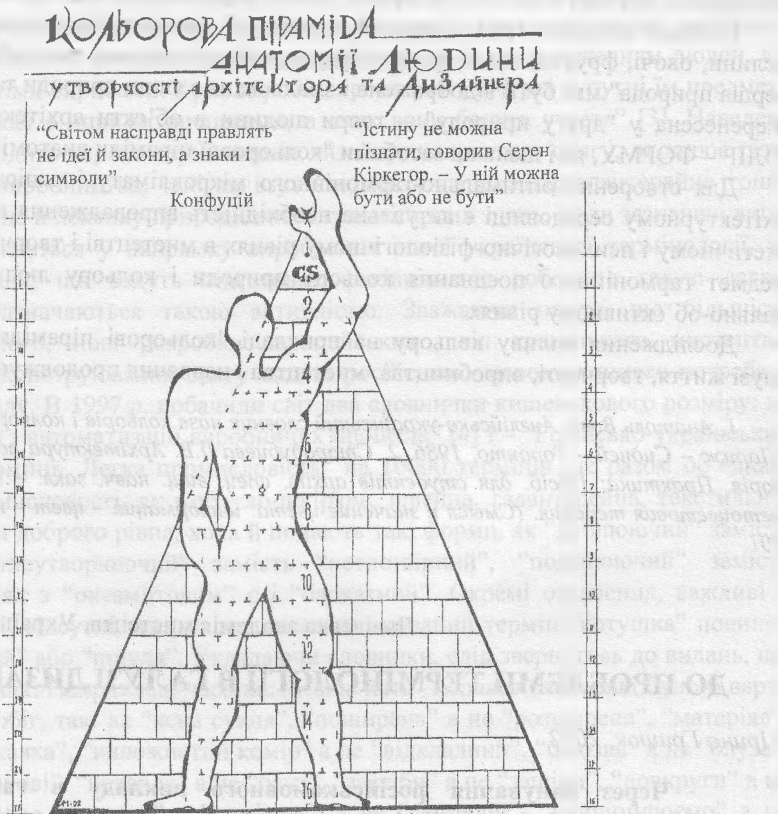

Рис. 1. Кольорова піраміда анатомії людини

Колір – навколишнє середовище, простір, чим ми користуємось від об'єктів дизайну до архітектури.

Ще на початку XIX ст. видатний німецький поет Йоган Вольфганг ГЕТЕ, досліджуючи природу кольору, писав у своєму творі "Вчення про кольори": "кольори впливають на душу: вони можуть збуджувати почуття, породжувати емоції і думки, які нас заспокоюють або хвилюють, вони засмучують або радують".

КОЛІР – це властивість променів спричиняти певне зорове відчуття відповідно до спектрального світла, зважаючи, що світло є природне і штучне.

Розглядаючи побудову УНК ("Універсальне назовництво кольорів"), треба взяти до уваги, що в науковій, технічній і мистецькій практиці кожний колір має три основні характеристики: властивості, ознаки, прикмети, які, взяті разом, визначають його і відрізняють від інших кольорів.

Перша властивість кольору каже який він – жовтий, червоний, синій і таке інше. Друга ознака – визначає ступінь ясноти чи темноти кольору. Третя ознака дає нам уявлення про силу, інтенсивність або чистоту кольору (тональність, світлота та насиченість).

У зв'язку з бурхливим розвитком науки, техніки, виникненням нових технологій, появою нових оригінальних матеріалів і напрямків у мистецтві, змінами моди та смаків людей, виникли нові назви і терміни, пов'язані з кольором: імпресіонізм, суперграфіка, графіті, комп'ютерна графіка тощо. Це дало можливість широкого використання кольорового спектру в мистецтві, проектуванні, виробництві, будівництві, побуті тощо.

Носіями кольору, крім "кольорової людини", можуть бути явища природи, каміння, рослини, овочі, фрукти, квіти, флора і фауна, небесні світила, географічні назви і т.і. Тому "перша природа" має бути відображена і змальована з явищ природи та деяких інших реалій і перенесена у "другу природу" – твори людини в об'єкти архітектури і дизайну через КОЛІР – ФОРМУ, як і навпаки засобами "кольорової піраміди анатомії людини".

Для створення оптимально-гармонійного мікроклімату і раціонального комфорту в архітектурному середовищі є актуальна необхідність впровадження кольору на художньо-естетичному і психологічно-фізіологічному рівнях в мистецтві і творчому пошуку митця на предмет гармонійного поєднання кольору природи і кольору людини на проектному і реально-об'єктивному рівнях.

Дослідження впливу кольору на прикладі "кольорової піраміди анатомії людини" в галузі життя, творчості, виробництва, мистецтва і навчання продовжується.

1. *Анатоль Вовк. Англійсько-український словник назв кольорів і кольорознавства. – Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1986.* 2. *Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика: Посіб. для студентів архіт. спец. вищ. навч. закл. – К., 1998.* 3. *Н.В. Серов. Светоцветовая терапия. (Смысл и значение цвета: информация – цвет – интеллект). СПб.: Речь, 2001.*

Ірина Грицюк

Львівська академія мистецтв, Українська академія дизайну

ДО ПРОБЛЕМИ ТЕРМІНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ДИЗАЙНУ ОДЯГУ

© Ірина Грицюк, 2002

Через панувачня російськомовного викладу в галузі дизайну одягу (підручники, інформаційні телепередачі, періодика, сайти в Інтернеті) та відсутністю фахових україномовних видань для навчання студентів виникла потреба сформувати відповідну терміносистему і впорядкувати написання запозичень.

Because the Russian language teaching is predominant and there are no expert Ukrainian publications in the field of design of clothes, it is necessary to create appropriate Ukrainian terminology and to codify the English loans.

Докорінні перетворення в освітньому житті нашої Держави за останнє десятиріччя зумовили відкриття нових навчальних закладів і факультетів дизайну в таких містах, як Київ, Харків, Львів, Рівне, Луцьк, Черкаси. Так, 2001 р. у Львові відкрилася Українська академія дизайну, а у Львівській академії мистецтв утворився факультет дизайну, організований з трьох кафедр: "Моделювання одягу", "Художніх виробів з дерева" і "Промислової графіки". Ці зміни поставили низку важливих проблем щодо розвитку фахової української термінології, появи нових означень внаслідок глобалізації інформаційного простору, суспільних та економічних процесів, спрямованих на світову інтеграцію. Здебільшого тлумачні словники української мови, видані до 1990-х років [1] не фіксують понять "дизайн", "дизайнер". А орфографічний словник української мови,